

אינדי-אינדי / שרלוטה זלוטוב, אייר: לאונרד וייסגרד, תרגמה: אנדה עמיר
(הוצאת עמוס 'ספרית פז' / סטימצקי 1960). בחרה והקלידה: אביגיל דובני

היו הייתה משפחה אחת ובה אמא אינדיאנית, אבא אינדיאני, אח ואחות אינדיאניים, ואח
אחד קטן בשם "אינדי-אינדי".

שם האב היה "ראש-שחר" וסוס יפה היה לו. שם האח הגדול היה "עלה-האלון" וסוס יפה היה
גם לו. שם האחות הגדולה היה "זלזל-פז" ולה סוס יפה. שם האם "קנה-ערבה" וגם לה סוס
יפה. רק ל"אינדי-אינדי" שלנו, לא היה סוס, והוא רצה בסוס יותר מבכל דבר אחר.

פעם אחת, בשעת ארוחת הבוקר, אמר ראש-השחר: "השכם, השכם, מיד אחרי עלות השחר.
כאשר יצאתי אל המרעה, נדמה לי כי ראיתי באורה הזוהר של השמש, סוס רובץ בעשב. אבל,
הרי לא יתכן כי מישוהו ישאיר את סוסו רובץ בעשב למשך כל הלילה.
יקרה לעיתים באור השמש הזוהרת, כי עיניך תראינה דברים שלא היו ולא נבראו".

אינדי-אינדי הרבה להרהר בדברי אביו. מיד אחרי ארוחת הבוקר יצא החוצה, כדי לברר אם
מראה העיניים ירמה גם אותו. הלך הלך, עד אשר הגיע אל מרחבי המרעה הירוק, המתנוצץ
בשמש בפרחי בנות-החן הלבנות שלו.

והנה, האומנם מראה העיניים משטה גם בו? הוא קרב יותר ויותר לדמות המופלאה, ומה
התברר לו? כי אמנם לא אחיזת עיניים היא זו, כלל וכלל לא, סוס גדול ולבן רובץ שם בעשב,
בין פרחי בנות-החן הלבנות.

אט אט, ניגש אינדי-אינדי אל הסוס הלבן ובעדינות לטף מצחו בין שתי עיניו היפות, מתח את
זרועו הקטנה ככל ארכה, כדי לחבק את ראשו הגדול של הסוס, אך זרועו קצרה מלהקיפו.
וכך, עת חיבק מחצית ראשו של הסוס, חשב "אולי אין לו כח להתרומם, מפני שהוא צמא".

הלך איפוא אינדי-אינדי אל הנחל אשר ביער, על שפת הנחל מצא דלי גדול, אשר האינדיאנים
נוהגים להשאירו שם בשביל כל צמא ועובר אורח. הוא מלא את הדלי מים, ונשאו אל מקום
רבצו של הסוס. ואומנם היה הסוס צמא מאוד מאוד. הוא שתה ושתה עד אשר חוטמו כמעט
נגע בקרקעית הדלי. ואינדי-אינדי תפח בחיבה על צוארו.

אולי הוא גם רעב? עלתה מחשבה בלבו של אינדי-אינדי. על כן פנה אל המרעה, החזיר
בלכתו את הדלי למקומו והביא לסוס ערמת תלתן טעים וריחני, ערמה גדולה ככל שיכלו
זרועותיו הקטנות לשאתה. אכל הסוס את התלתן בתאבון רב, והודה לאינדי-אינדי במבט
עיניו הטובות והנבונות.

לאט לאט התרוממה השמש לצהרי השמים, ואינדי-אינדי נאלץ לחזור לביתו. "אני אשוב עוד
הנה" אמר לסוס, וליטף עוד פעם אחת לפרדה את ראשו.

כל שעות היום עסק אינדי-אינדי בביתו בכל עבודותיו הרגילות. ובערב, אחרי הארוחה,
כאשר כולם שכבו כבר לישון, שכב אינדי-אינדי ער על משכבו והרהר בסוס הלבן.

"אחרי השקיעה בודאי קר בחוץ" חשב אינדי-אינדי בדאגה. רעד של קור עברו לעצם המחשבה. "מה מאד קר ולח מגען של בנות-החן הלבנות בחשכת הלילה". ובכל זאת קם אינדי-אינדי ולקח ממצעו את שמיכת הצמר החמה, ובשקט בשקט יצא בחשאי מהבית, על בהונות הרגלים. החושך מסביב נראה רחב וגדול, עד אין לו סוף. הכוכבים נדמו קרים ורחוקים. צלילי הלילה נשמעו מוזרים כל כך, קולות וצוויחות של צפרי לילה נישאו מעבר לשיחי המראה. צרצרים נסרו וצרצרו בעשב. אינדי-אינדי פחד. אך הוא חשב רק על הסוס והתגבר על הפחד מפני קולות הלילה. הוא מצא את הסוס בחשך, ולטף על מצחו בין שתי העינים. "אני כאן, על ירך" אמר, "אל תפחד!" והוא כסה את הסוס הרועד בשמיכתו החמה. גם הוא עצמו זחל אל מתחת לשמיכה, נצמד אל הסוס, ומיד נרדם.

בבוקר בבוקר, כאשר התעוררו כל בני המשפחה, לתימהונם הרב לא מצאו את אינדי-אינדי, גם הוא וגם השמיכה שלו נעלמו. יצאו אם כן כולם לחפשו. איהו, איהו אינדי-אינדי? משהגיעו למרעה זרוע בנות-החן הלבנות, ראו - ומראה עיניהם לא שיטה בהם הפעם - ראו סוס לבן וגדול ישן תחת שמיכתו הצבעונית של אינדי-אינדי, ואת ראשו השחור של אינדי-אינדי הנבדל מאד בתלתליו השחורים מלבנת פרותו של הסוס. הם העירו את אינדי-אינדי.

"לא אחיזת עינים היתה זו אבא", אמר אינדי-אינדי אל אביו. ואני רק חשתי פן יצטנן הסוס בלילה. ראש-השחר חייך למשמע דברי בנו הקטן. הוא גם שמח למצא אותו שלם ובריא. הוא שיבח את הילד על העזתו לצאת בחשך ובקור אל סוסו. "נבון אתה, אינדי-אינדי" אמר ראש-השחר, "נבון אתה על אשר אמרת להוכיח בעצמך בממשות דברי!"

הם בדקו את הסוס הגדול והלבן, והנה מצאו כי רגלו האחת שבורה. ראש-השחר תמך את השבר בסד של כפיס עץ דק וחבש את הרגל. וכך יכול היה הסוס להתרומם.

"בבקשה, האם יכול אני לקבל את הסוס הגדול והלבן?" שאל אינדי-אינדי את אביו בהתרגשות רבה.

ראש-השחר הביט בחיבה באינדי-אינדי וחייך לעמתו "הואיל ואתה מצאת את הסוס, השקית והאכלת אותו, וגם יצאת בלילה כדי לכסותו בשמיכתך החמה, וגם לנת עמו, ברור הוא אינדי-אינדי כי הסוס שלך הוא!".

הסוס הגדול שפשף את אפו הלח בידו של אינדי-אינדי, לאות חיבה. כולם פנו שמחים על סוסיהם דרך השדות הביתה. לבו של אינדי-אינדי הלם בחזקה ועיניו נצצו, כמו השמש עצמה בזהרה.

ומעתה לכל בני משפחת האינדיאנים היו סוסים, גם לאינדי-אינדי. והרי זאת רצה אינדי-אינדי יותר מכל דבר בעולם כולו.

אפשר להקשיב לסיפור ברדיו גלי צה"ל בתוכנית "סיפורים של שבת בבוקר":
"אינדי אינדי" מספרים: ירדן בר כוכבא-הלפרין ודידי שחר:
https://www.youtube.com/watch?v=shBRhwy_HTw

ביוטיוב - באתר "תיאטרון קוקיה", אפשר לצפות בקדימון להצגה "אינדי-אינדי":
<https://www.thecuckootheater.com/indie>

קטע קטן מההצגה: https://www.youtube.com/watch?v=ritKFKjq_Bw

כריכת הספר "אינדי אינדי", המקור באנגלית והתרגום בעברית. באדיבות יניב פיטליק-חורב, גנן וולדורף בעמותת "פרדסים":

יוקה השחרחרורת ובובתה החדשה / לואיזה גרנט, אייר: קמפבל גרנט, תרגמה: אנדה עמיר (הוצאת עמוס 'ספרית פז' / סטימצקי 1960) בחרה והקלידה: אביגיל דובני

היו היתה ילדונת, שמה היה יוקה. וליוקה אמא ואבא ואח גדול, כולם חיו ביחד בביתם הקטן.

לבית הקטן גג עשוי מעשב ומקש. כמו בתי השכנים, עמד על אי ירוק מוקף ים מסביב.

אמא עבדה כל שעות היום בבית ועל ידו. היא ניקתה, כיבסה והכינה מטעמים שונים.

אבא טיפס על העצים, עצי אגוז הקוקוס הגבוהים, ואסף אגוזים גדולים. לעיתים היה אבא יוצא לשוט בים בסירתו הקטנה, לדוג דגים במים. לסירה קראו בשם "קאנו".

האח הגדול של יוקה היה משחק כל היום עם הנערים הגדולים. הם היו יורים חיצים מקשתות, והיו שטים בים בקאנו או בסירות מפרש, או גם עוסקים בכל המשחקים האחרים אשר הנערים הגדולים נוהגים לעסוק בהם.

כל הימים היתה יוקה יושבת בחול ומשחקת בבובת-העץ שלה, אשר אביה גלף למענה. היתה רוחצת אותה באמבטיה של צדף גדול, מגישה לה מאכלים על גבי צלחות של צדפים קטנים, בונה לה בית מצדפים ומחול, ומפזרת סביבו פרחים צבעוניים.

עם בוא הערב, אחרי הארוחה, היתה יוקה שוכבת לישון על משכבה הקטן, מחבקת את בובתה חזק-חזק בזרועותיה ונרדמת ביחד עמה.

פעם אחת עגנה בחוף אוניית סוחרים הדורה. הסוחרים באו לאי כדי לקנות אגוזי הקוקוס.

אחד מהם ראה את יוקה משחקת בחול בבובתה. הוא אמר לה: "יש לי הפתעה בשבילך!"

והוא הגיש לה בובת חרסינה גדולה ונהדרת, אשר הביאה עמו מארצו הרחוקה.

שערות זהב ועיני תכלת היו לבובה, ובגדים לה נאים צבעוניים. כל היום היתה יוקה משחקת בבובתה החדשה. היתה מפשיטה ומלבישה אותה, ומקשטת שערותיה בפרחים יפים.

אבל אסור היה לרוחץ אותה, כי המים יכלו לקלקל צבעיה.

אסור היה להאכילה עוגות החול, כי החול נדבק בשערותיה המתולתלות.
אסור היה להכניס את הבובה לתוך בית מחול, פן תתלכלך. וגם קשה מאוד היה לבנות בית-חול גדול כל כך.
היה איפוא על יוקה להחזיק את הבובה כל הזמן בזרועותיה, ובזהירות רבה, כדי לא לקמט את בגדיה המגוהצים. אותה שעה שיחקו הילדים האחרים כמו קודם.
בלילה, בלילה, עת שכבה לישון, לקחה למיטתה את הבובה הישנה, וחיבקה אותה חזק-חזק בזרועותיה, בלי לחשוש פן תתקמט שמלתה.
את בובתה החדשה הניחה לחוד, על הריצפה.
וכך נרדמו כולם ושקעו בשינה מתוקה.

ביוטיוב - אפשר להקשיב לספר "יוקה השחרחרת ובובתה החדשה" ולצפות באיורים:

https://www.youtube.com/watch?v=RR00f-dmVbQ&feature=emb_logo

באתר "לונדון קולינג" של בועז כהן - פוסט מצולם: "יוקה השחרחרת ובובתה החדשה" (צילום הכפולה 5/6 חסר - על האח הגדול של יוקה ...):

<https://boazcohen.wordpress.com/2008/01/02/%D7%94%D7%A6%D7%93%D7%A2%D7%94-%D7%99%D7%95%D6%BC%D7%A7%D6%B8%D7%94-%D7%94%D6%B7%D7%A9%D6%BC%D6%B0%D7%97%D6%B7%D7%A8%D6%B0%D7%97%D6%B9%D7%A8%D6%B6%D7%AA-%D7%95%D6%BC%D7%91%D6%BB%D7%91%D6%BC%D6%B8>

שלוש עיזים / עיבוד: ז. אריאל (גרסה עברית). בחרה והקלידה: אביגיל דובני

היו היו שלוש עיזים, שלוש אחיות, שלוש בנות לאם אחת.
אחת גדולה, אחת קטנה, ואחת גדולה מן הקטנה וקטנה מן הגדולה.
שם הקטנה היה זעירה - כי היא היתה קטנה מאוד. שם הגדולה היה רברבה - כי היתה גדולה מאוד. וזו הקטנה מן הגדולה וגדולה מן הקטנה היה שמה - רבה.

הלכה האם השוקה וקנתה אוכל לבנותיה.
נתנה לגדולה, לרברבה - שלושה חרובים
לרבה - שני חרובים
ולזעירה הקטנה - חרוב אחד.

אכלה רברבה את שלושת החרובים ואמרה: "אמא, אכלתי ולא שבעתי"
אכלה רבה את שני חרובים ואמרה: "אמא, אכלתי ולא שבעתי"
אכלה זעירה חרוב אחד ואמרה: "אמא, אכלתי ולא שבעתי".

אמרה האם: "לכנה בנותיי לשדה, אל מעבר לנהר, שם תמצאנה דשא עשב רך,
תמלאנה כרסכן ותשבענה".

הלכו שלוש עיזים, שלוש אחיות, אל הנהר. ועל פני הנהר גשר, ובסתר הגשר יושב
ענק. עמדו העיזים על יד הגשר ואמרו: "מי תעבור את הגשר ראשונה? -
זעירה תעבור ראשונה, אחריה רבה, ואחריה רברבה".

עלתה זעירה על הגשר. חרק הגשר: חריק-חרק, חריק-חרק, חריק-חרק.
נהם הענק מסתר הגשר וקרא: "מה קול החריקה הזאת?"
"אני עוברת על הגשר", ענתה זעירה. (הענק): "ואנה תלכי?"
אני הולכת אל מעבר לנהר, למלא כרסי דשא עשב רך, אמרה זעירה.
"יהיה בשרך למלא כרסי", נהם הענק.
ענתה זעירה בקול שקט: "בשרי לא יטעם לך וגם לא ימלא כרסך, כי קטנה אני, ושמי
זעירה. הנה אחותי רבה הולכת אחרי, היא גדולה ממני".
"לכי לשלום" נהם הענק.

עלתה רבה על הגשר, חרק הגשר: חריק-חרק, חריק-חרק, חריק-חרק.
נהם הענק מסתר הגשר וקרא: "מה קול החריקה הזאת?"
"אני עוברת על הגשר", ענתה רבה. (הענק): "ואנה תלכי?"
אני הולכת אל מעבר לנהר למלא כרסי דשא עשב רך, אמרה רבה.
"יהיה בשרך למלא כרסי", נהם הענק.
ענתה רבה בקול צלול: "בשרי לא יטעם לך וגם לא ימלא כרסך. הנה אחותי רברבה
הולכת אחרי. גדולה היא מאוד, בשרה יטעם לך וגם ימלא כרסך".
"לכי לשלום" נהם הענק.

עלתה רברבה על הגשר. חרק הגשר: חריק-חרק, חריק-חרק, חריק-חרק.
נהם הענק מסתר הגשר וקרא: "מה קול החריקה הזאת?"

"אני עוברת על הגשר", ענתה רברבה. (הענק:)"ואנה תלכי?"
אני הולכת אל מעבר לנהר למלא כרסי דשא עשב רך, ענתה רברבה.
"יהיה בשרך למלא כרסי", נהם הענק.
"אם תוכל לי - תאכל אותי!" (אמרה רברבה).

קמה מלחמה על הגשר. רברבה והענק נלחמו ונאבקו ...
נגחה רברבה את הענק בקרניה הגדולות.
נפל הענק המימה - טפח-פח, הענק טובע - טפח-פח, הענק טבע!

ושלוש עיזים, שלוש אחיות, רעו כל היום בשדה מעבר לנהר, אכלו דשא עשב רך,
מילאו כרסן וחזרו הביתה בשלום. ראשונה הלכה הקטנה - זעירה, אחריה - רבה,
ואחריהן - רברבה.

שלושה תישים / תרגמה מאנגלית ועיבדה: ורד שטמפר, אגדה נורווגית
בחרה והקלידה: אביגיל דובני

היו היו פעם שלושה תישים, אשר עשו דרכם אל הר העשב, כדי להשמין. שמו של כל אחד מהם היה **תיש בילי-גראף**. בדרכם, היה עליהם לחצות גשר אשר עבר מעל למפל. מתחת לגשר גר טרול ולו עינים גדולות כצלחות ואף ארוך כמו ידית של מגרפה.

ראשון יצא לדרך **תיש בילי-גראף הצעיר**. טריפ-טרפ, טריפ-טרפ נשמעו פרסותיו על הגשר.

"מיהו זה הפוסע טריפ-טרפ על פני הגשר שלי?" כעס הטרול.
"זה אני, תיש בילי-גראף הקטן. ואני עושה דרכי אל הר העשב כדי להשמין" - אמר בילי-גראף בקול קטן, קטן.
"ובכן, אני בא לאכול אותך!" אמר הטרול.
"אותי? אני מאוד קטן. חכה מעט עד שתיש בילי-גראף השני יגיע. הוא הרבה יותר גדול ממני".
"בסדר גמור" ענה הטרול.

זמן מה לאחר מכן, **תיש בילי-גראף השני** הגיע. טריפ-טרפ, טריפ-טרפ נשמעו פרסותיו על הגשר.

"מיהו זה הפוסע טריפ-טרפ, על פני הגשר שלי?" רעם הטרול.
"זה אני, תיש בילי-גראף השני, בדרכי להר העשב, כדי להשמין" - השיב בילי-גראף בקול צלול, צלול.
"ובכן, אני בא לאכול אותך!" אמר הטרול.
"הו-לא, אל תאכל אותי. חכה מעט עד שהתיש בילי-גראף הגדול יגיע, הוא הרבה יותר גדול ממני".
"בסדר גמור" ענה הטרול.

מהון - להון, **תיש בילי-גראף הגדול** הגיע. טריפ-טרפ, טריפ-טרפ נשמע קול פסיעותיו על הגשר.

"מיהו זה הפוסע טריפ-טרפ על פני הגשר שלי?", שאג הטרול.
"זה אני, תיש בילי-גראף הגדול, בדרכי להר העשב, כדי להשמין" - השיב בילי-גראף בקול עמוק, עמוק.
"ובכן, אני בא לאכול אותך!" אמר הטרול.

"בואה בוא, חרבות לי שתיים, איתן אתלוש לך את האוזניים!
ושני סלעים איתנים לי יש, איתם את עצמותיך ארטש!" אמר בילי-גראף הגדול והסתער על הטרול, והשליך אותו מן הגשר אל המפל.
אז הוא טיפס במעלה הר העשב.

שם שלושה תישים השמינו כל-כך עד שבקושי יכלו לשוב הביתה. ועד כמה שידוע לי, הם עדיין שמנים עד השמיים ... דין-דן, דין-דן - סיפורנו תם.

היונה הלבנה / מקור ותרגום לעברית לא ידוע, עיבדה: אפרת אנגרס אוולד

לפני ארמונו של מלך אחד גדל עץ אגס נפלא, שמדי שנה בשנה הצמיח פירות נהדרים. אבל בלילה שבו הבשילו האגסים הם נקטפו כולם, ואיש לא ידע בידי מי. למלך היו שלושה בנים. הצעיר שביניהם היה תם וכולם חשבו אותו לאוויל וכינו אותו: הטיפשון. ציווה המלך על בנו הבכור כי ישמור מתחת לעץ האגסים בכל לילה במשך שנה תמימה, כדי שהגנב יימצא. והבן עשה כמצוותו ושמר על העץ בכל הלילות. תחילה התכסה העץ בעלווה ירוקה ואחריה בפריחה מרהיבה. לאחר מכן התמלאו הפירות וכאשר החלו להבשיל שמר הבן ביתר תשומת לב. לבסוף היו האגסים כה בשלים עד שביום המחרת צריכים היו לקטפם. אך בלילה האחרון נפלה על הבן הבכור תרדמה והוא שקע בשינה עמוקה. כאשר התעורר משנתו, הוא ראה שכל הפירות נעלמו ורק עלים ירוקים נותרו על הענפים.

אז ציווה המלך על בנו השני שישמור הוא על העץ במשך שנה מלאה. אולם גורלו שלו היה דומה לגורל אחיו הבכור. בלילה האחרון שקע אף הוא בשינה ובבקר גילה שכל האגסים נקטפו.

לבסוף ציווה המלך על בנו הצעיר, הטיפשון, לשמור על עץ האגסים במשך שנה שלמה, והדבר היה לצחוק בעיני כל האנשים בארמון המלך. אולם הבן השלישי שמר על העץ ובלילה האחרון הוא לא נכנע לשינה. הוא ראה כיצד יונה לבנה באה ביעף, קוטפת אגס אחר אגס ונושאת אותם משם והלאה. וכאשר קטפה היונה את האגס האחרון, קם הבן השלישי והלך בעקבותיה. היונה התעופפה לעבר הר גבוה ולפתע נעלמה בחגווי הסלע. התבונן הבן השלישי סביבו והנה - אישון קטן ואפור עומד לצידו. "יברך אותך האל!" אמר הבן השלישי. "האל כבר ברך אותי, ממש באלה המילים אשר הוצאת מפירי", השיב האישון, "זה עתה גאלת אותי. טפס והיכנס אל תוך הסלע. שם תמצא את מזלך".

טיפס התם ונכנס אל תוך מערה בסלע. מדרגות רבות הוליכו אותו מטה, וכאשר הגיע אל סופן ראה את היונה הלבנה ניצבת נכחו וכולה קשורה וארוגה בקורי עכביש. אולם כאשר הבחינה בו היא החלה קורעת את הקורים ומתירה את הקשרים. ומשקרעה את הקור האחרון עמדה לפניו נסיכה יפהפייה, שגם אותה גאל. היא הייתה לרעייתו והוא - למלך עשיר, אשר מלך בממלכתו בתבונה.

